

Oslo 02.09.2013

Høring om fjernvarmereguleringen

Thema Consulting har på vegne av Olje- og energidepartementet utarbeidet en rapport om reguleringen av fjernvarme i Norge. KS Bedrift ønsker rapporten velkommen, og støtter hovedkonklusjonen om at konsistente virkemidler øker effektiviteten.

Oppsummert:

- *Tilknytningsplikt bør gis i forbindelse med konsesjonsbehandlingen*
- *Kommunene og lokale aktører må involveres tidlig i prosessen med konsesjonsbehandling*
- *Støtte fra Enova må opprettholdes. Støtte til rørinfrastruktur i grisgrendte strøk bør vurderes for å bidra til samfunnsøkonomisk gode prosjekter.*
- *Det må ikke bli en komplisert inntektsrammeregulering for makspris på fjernvarme. Prisreguleringen må være forutsigbar og transparent.*
- *Arbeidet med TEK 15 må videreføre kravet om vannbåren varme til nye bygg.*
- *Energimerkeordningen må justeres slik at fornybar fjernvarme kan få høyeste energimerke der hvor det er til det beste for området som helhet*

Vi vil gjerne komme med følgende utdypninger:

Tilknytningsplikt

KS Bedrift mener det må være forutsigbarhet omkring praktiseringen av tilknytningsplikt. I dag varierer dette mellom kommunene. Lønnsomhet i fjernvarmeprosjekt er i stor grad avhengig av tilknytningsplikt for nye større byggeprosjekter. Det er uheldig for en fjernvarmeutbygger å søke konsesjon for et prosjekt som senere ikke får tilknytningsplikt, siden lønnsomheten da blir langt mer usikker. Derfor er det hensiktsmessig å ha større grad av standardiserte retningslinjer og kriterier for når tilknytningsplikt er påkrevet.

KS Bedrift mener det bør inngå en vurdering av tilknytningsplikt i konsesjonsbehandlingen i forkant av tildelingen, slik at tilknytningsplikt er obligatorisk om visse kriterier innfris. Her må kommunen tas med tidlig i prosessen, for å kartlegge det lokale behovet for fjernvarme. De totale kostandene ved tilknytningsplikt må gjennomgås, inkludert kostnader for utbyggere som blir pålagt tilknytningsplikt. En slik lønnsomhetsanalyse i forkant, men lokal involvering, vil

kunne sikre en helhetlig gjennomgang av den samfunnsmessige lønnsomheten. Her må også eksisterende nettstruktur og miljøhensyn vurderes. Det kan eksempelvis være hensiktsmessig å ha elektrokjele som reservelast dersom lokale forhold tilsier det.

Det bør vurderes om også anlegg som er mindre enn 10 MW skal gis konsesjonsbehandling, dersom spesielle lokale hensyn må tas. Eksempler på slike hensyn er på mindre steder hvor varmenettet er mindre enn 10 MW og leverer til flere bygninger lokalt. I mindre områder kan dette gi relativt store lokale utfordringer for det totale energisystemet, blant annet for beredskap. En løsning kan være at utbygger av mindre anlegg får krav om en forenklet godkjenningsprosedyre, slik at eventuelle lokale utfordringer kan fanges opp.

Fortsatt Enovastøtte

Støtte fra Enova er nødvendig for å sikre investeringer i fjernvarme. Myndighetene må kanalisere støtte til enkelte fjernvarmeprosjekt hvis de mener det er samfunnsmessig lønnsomt å satse. KS Bedrift mener generelt at Enova bør få styrket kompetanse til å satse på prosjekter som ikke dekkes av elsertifikatorordningen, inkludert fjernvarme. Samtidig er det viktig at prosjektene gjennomgår en grundig analyse på forhånd, som inkluderer energisituasjonen forøvrig i distriktet.

Utbygging av infrastruktur til fjernvarme er en stor og langsiktig investering for utbygger. Vi mener derfor at det kan ses på muligheten for at Enova kan gå inn med spesifikk infrastrukturstøtte i også i grisgrendte strøk, der øvrig arealplan og tettstedsutvikling underbygger en slik satsing. I en lønnsomhetsvurdering må man se helhetlig på distriktets utvikling. Dette gjelder også den lokale ressursutnyttelsen. I distrikter med mye naturressurser (for eksempel biomasse) og få innbyggere, vil den relative kostnaden av rørinfrastruktur bli såpass høy at det kan være nødvendig med mer infrastrukturstøtte til utbyggere, for at ressursene skal kunne utnyttes industrielt.

Prisregulering, men ikke inntektsrammeregulering

Når det først er investert store summer i infrastruktur er det nødvendig å sørge for en viss forutsigbar inntekt fra dette. Samtidig er fjernvarme en monopolvirksomhet, noe som gjør at prisene ikke må bli urimelig høye. I prinsippet fungerer en prisregulering som følger prisen på elektrisitet som et forutsigbart virkemiddel. Det kan likevel oppstå problemer for fjernvarmeoperatøren om elektrisitetsprisen er for lav. Vi mener likevel det er bedre å legge snittprisen av elektrisitet over lenger tid til grunn i lønnsomhetsanalysen, enn å begynne med en inntektsrammeregulering på samme måte som for nettselskapene. Denne typen regulering er svært komplisert og vil legge beslag på ressurser både hos selskapene og reguleringsmyndighetene.

Når fjernvarmeprisen følger alternativprisen for elektrisk oppvarming er det også lett for kunden å orientere seg om priser og mindre sjanse for at misnøye oppstår. Vi innser likevel at det kan være rom for forbedring i fastsettelsen av maksprisen for å få frem de samfunnsmessig beste prosjektene. Skal man finne alternative prisberegninger, bør disse være basert på forståelige og transparente metoder.

Fjernvarme leveres i all hovedsak større bygg. Dette er aktører som har et bevisst forhold til energibruk, og forutsigbarhet rundt energikostnader. På samme måte som disse kan inngå fastpriskontrakter på elektrisk kraft for å styre risiko, bør det også kunne avtales fastpris på fjernvarme uten at krav om makspris benyttes. KS Bedrift mener at en regulering av fjernvarme bør ha noe større fleksibilitet for frivillige avtaler, som fastpris, spisslastleveranser m.v

Teknisk forskrift (TEK)

God utnyttelse av ulike energiresurser som er tilgjengelig i samfunnet forutsetter at bygningsmassen tilrettelegges for vannbårne løsninger. Dette ivaretas i dag gjennom TEK 10 §14.8 i konsesjonsområder . Det er avgjørende at dette videreføres i arbeidet med TEK 15. Fornybar energi til oppvarming og tappevann er ønsket politikk. Arbeidet med TEK 15 må derfor sikre dette videre, slik at man får helhetlige løsninger i nye utbyggingsområder, også områder med passivbygg.

Energimerkeordningen må justeres

Det er svært uheldig at fjernvarme per definisjon ikke kan oppnå beste energimerke, siden merket er basert på levert energi. Det er særlig uheldig om det stilles krav om energimerke A i offentlige bygg, når fjernvarme i praksis bare kan oppnå merke B. Myndighetene bør derfor jobbe for at energimerket er nøytralt i forhold til hvilken løsning som gir den beste fornybare energiforsyningen for området som helhet, noe som også er et kriterium i konsesjonsbehandlingen av fjernvarmeanlegg.

KS Bedrift tar gjerne et møte for å utdype våre standpunkter

Med hilsen

Kristin H. Lind
Fagleder Energi

Niklas Kalvø Tessem
Næringspolitisk rådgiver